

Lovforslag nr. L 16. Fremsat den 6. oktober 1993 af indenrigsministeren (Birte Weiss)

Forslag

til

Lov om forlængelse af visse frikommuneforsøg m.v.

- § 1. Indenrigsministeren kan godkende, at
- 1) frikommuneregulativer, der er godkendt i henhold til §§ 3, stk. 1, og 16, stk. 1, i lov om frikommuner, jf. lovebekendtgørelse nr. 1224 af 18. december 1992, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1994, og at
 - 2) frikommuneregulativ nr. 5 a for Herlev Kommune om overladelse af beslutningskompetence i visse kommunale anliggender til lokaludvalg, der er godkendt i henhold til frikommunelovens § 16, stk. 2, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil den 1. august 1994.

§ 2. Industriministeren kan godkende, at frikommuneregulativer, der er godkendt i henhold til frikommunelovens §§ 20, 21 og 21 a, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1994.

§ 3. Landbrugsministeren kan godkende, at frikommuneregulativ nr. 5 for Tranekær Kommune om finansieringsform for fyldplads, containerordning og skadedyrsbekæmpelse, der er godkendt i henhold til frikommunelovens § 23, jf. § 4, stk. 2, i lov nr. 848 af 20. december 1989 om ophævelse af visse love under Landbrugsministeriet og om ændring af lov om bekæmpelse af muldvarpe samt om ændring af lov om frikommuner, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1995.

- § 4. Miljøministeren kan godkende, at
- 1) friamtsregulativ nr. 8 for Københavns Amtskommune om delvis overtagelse af Miljøstyrelsens kompetence i sager vedrørende affaldsdepoter, der er godkendt i

henhold til frikommunelovens § 3, stk. 1, jf. § 21, stk. 2 og 3, i lov nr. 420 af 13. juni 1990 om affaldsdepoter, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1994, at

- 2) frikommuneregulativ nr. 17 for Ballerup Kommune om overtagelse af kompetence fra Københavns Amtskommune til at godkende og føre tilsyn m.m. med særligt forurenende virksomheder, der er godkendt i henhold til frikommunelovens § 24 b, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1995, og at
- 3) frikommuneregulativer, der er godkendt i henhold til frikommunelovens § 24, stk. 1, nr. 4, og § 28 f, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1995.

§ 5. Skatteministeren kan godkende, at frikommuneregulativer, der er godkendt i henhold til frikommunelovens § 3, stk. 1, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1995.

§ 6. Socialministeren kan godkende, at frikommuneregulativer, der er godkendt i henhold til frikommunelovens § 32, med gyldighed indtil udgangen af 1993, forlænges indtil udgangen af 1995.

§ 7. Meddelelse om godkendelse efter §§ 1-6 bekendtgøres af vedkommende minister i Lovtidende. I meddelelsen gives der oplysning om, hvor borgerne kan gøre sig bekendt med frikommuneregulativerne.

Stk. 2. Vedkommende kommunalbestyrelse foranlediger, at meddelelse om forlængelse af

et frikommuneregulativ optages i et eller flere blade, der har almindelig udbredelse i kommunen. Optagelsen skal ske senest 1 uge før, forlængelsen af regulativet træder i kraft.

Stk. 3. Frikommuneregulativer, hvis gyldighed er forlænget i henhold til §§ 1-6, skal være fremlagt de samme steder som kommunalbestyrelsers mødedagsordener m.v., jf. § 8, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 526 af 22. juni 1993.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. december 1993 og har gyldighed til og med den 31. december 1995.

Stk. 2. Lov om frikommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 1224 af 18. december 1992, ophæves den 1. januar 1994.

§ 9. Ansøgninger om tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 14. juni 1993, som i henhold til et frikommuneregulativ er indgivet til en kommunalbestyrelse før den 1. januar 1994, jf. frikommunelovens § 24, stk. 1, nr. 1, og stk. 3, jf. planlovens § 69, stk. 2, færdigbehandles af kommunalbestyrelsen.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Frikommuneprojektet, der blev iværksat i 1985, ophører med udgangen af 1993. Ved projektets start blev 22 kommuner og 5 amtskommuner udpeget som frikommuner. Antallet af forsøgskommuner blev i 1988 udvidet til 30 kommuner og 6 amtskommuner.

Frikommunerne har gennem deltagelsen i projektet haft mulighed for at gennemføre forsøg med ændrede styreformer og opgaveløsningsmodeller med henblik på øget selvstyre og tilpasning til lokale forhold samt forbedring af den kommunale service og ressourceudnyttelse.

Dette lovforslag indeholder bestemmelser om, at ministre, på hvis område der er behov herfor, får mulighed for at godkende, at enkelte frikommuneforsøg fortsætter i en periode efter udgangen af 1993. Endvidere indeholder lovforslaget en overgangsbestemmelse for visse forsøg på miljøministerens område. Endelig indeholder lovforslaget bestemmelse om, at frikommuneloven, der efter sit indhold alene muliggør forsøg til udgangen af 1993, men som ikke indeholder bestemmelse om, at loven bortfalder, ophæves.

Den gældende frikommunelov (lov nr. 309 af 4. juni 1986) blev vedtaget af Folketinget den 30. maj 1986, jf. Folketingets Forhandlinger 1985-86, spalte 3534, spalte 11724 og spalte 12488, tillæg A, spalte 2249, tillæg B, spalte 1891 og spalte 2231, og tillæg C, spalte 1007. Frikommuneloven er ændret ved lov nr. 266 af 13. maj 1987, jf. Folketingets Forhandlinger 1986-87, spalte 2751, spalte 11190 og spalte 11488, tillæg A, spalte 1557, tillæg B, spalte 1479 og spalte 1605, og tillæg C, spalte 513, lov nr. 239 af 20. april 1988, jf. Folketingets Forhandlinger 1987-88, spalte 2402, spalte 9485 og spalte 9742, tillæg A, spalte 1809, tillæg B, spalte 667, og tillæg C, spalte 457, og bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 316 af 15. juni 1988, lov nr. 141 af 8. marts 1989, jf. Folketingets Forhandlinger 1988-89, spalte 1704, spalte 6270 og spalte 6541, tillæg A, spalte 2141, tillæg B, spalte 675, og tillæg C, spalte 541, lov nr. 323 af 24. maj 1989, jf. Folketingets Forhandlinger 1988-89, spalte 6871, spalte 9881 og spalte 9902, tillæg A,

spalte 5031, tillæg B, spalte 1311, og tillæg C, spalte 955, og bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 583 af 31. august 1989, lov nr. 58 af 7. februar 1990, jf. Folketingets Forhandlinger 1989-90, spalte 77, spalte 369, spalte 4518 og spalte 5461, tillæg A, spalte 661, tillæg B, spalte 503 og spalte 525, og tillæg C, spalte 301, og lov nr. 390 af 13. juni 1990, jf. Folketingets Forhandlinger 1989-90, spalte 7590, spalte 8299, spalte 10187 og spalte 10779, tillæg A, spalte 5277, tillæg B, spalte 1473 og tillæg C, spalte 881 og bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 571 af 8. august 1990, lov nr. 338 af 6. juni 1991, jf. Folketingets Forhandlinger 1990-91, spalte 2360, spalte 3152, spalte 6575 og spalte 6688, og bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 644 af 12. september 1991, lov nr. 940 af 27. december 1991, jf. Folketingets Forhandlinger 1991-92, spalte 1177, spalte 1775, spalte 4149 og spalte 4231, lov nr. 9 af 3. januar 1992, jf. Folketingets Forhandlinger 1991-92, spalte 941, spalte 1312, spalte 4304, og spalte 4812, tillæg A, spalte 1365, tillæg B, spalte 245 og tillæg C, spalte 251, lov nr. 334 af 14. maj 1992, jf. Folketingets Forhandlinger 1991-92, spalte 8258, 8589, 9663 og 9748, tillæg A, spalte 6013, tillæg B, spalte 1321 og tillæg C, spalte 871, lov nr. 381 af 20. maj 1992, jf. Folketingets Forhandlinger 1991-92, spalte 8891, spalte 9046, spalte 10049 og spalte 10307, tillæg A, spalte 6305, tillæg B, spalte 1487 og tillæg C, spalte 1221 og bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 1224 af 18. december 1992, lov nr. 1054 af 23. december 1992, jf. Folketingets Forhandlinger 1992-93, spalte 2860, spalte 3536, spalte 3938 og spalte 4331, tillæg A, spalte 4225, tillæg B, spalte 475 og spalte 693, og tillæg C, spalte 497, lov nr. 185 af 14. april 1993, jf. Folketingets Forhandlinger 1992-93, spalte 5621, spalte 6067, spalte 7424, spalte 7583, tillæg A, spalte 7253, og tillæg B, spalte 855, og lov nr. 208 af 28. april 1993, jf. Folketingets Forhandlinger 1992-93, spalte 6105, spalte 6459, spalte 8476 og spalte 8498, tillæg A, spalte 7493, og tillæg B, spalte 1113.

2. Frikommunerne har i forsøgsperioden fået godkendt ca. 380 forsøg. I løbet af det seneste år har frikommunerne, de kommunale organisationer og de

ministerier, hvorunder de enkelte forsøg hører, foretaget en foreløbig evaluering af frikommunernes forsøgserfaringer med henblik på afklaring af, hvilke konsekvenser erfaringerne umiddelbart bør have for den fremtidige lovgivning. I forbindelse hermed har der vist sig behov for, at visse forsøg forlænges i en periode ud over 1993, bl.a. fordi der endnu ikke foreligger tilstrækkelige erfaringer fra disse forsøg til at afgøre, om gældende ret bør ændres.

En samlet oversigt over erfaringerne fra frikommuneforsøgene og af konsekvenserne af disse erfaringer vil først kunne foreligge efter den endelige evaluering af forsøgene i forbindelse med forsøgenes udløb ved udgangen af 1993. Allerede på nuværende tidspunkt kan det imidlertid konstateres, at en stor del af frikommuneforsøgene har resulteret i eller inspireret til ændret lovgivning.

Indenrigsministeren vil i foråret 1994 afgive en rapport til Folketinget om projektets samlede forløb. I denne rapport vil bl.a. blive redegjort for, hvilke konsekvenser erfaringerne fra de enkelte forsøg har haft for lovgivningen. Endvidere vil redegørelsen omhandle spørgsmålet om kommunernes fremtidige forsøgsmuligheder.

3. Om forslagens økonomiske konsekvenser kan oplyses, at frikommuneforsøg skal være udgiftsneutrale i forholdet mellem staten og kommunerne. Bespærelser, som kommunerne opnår ved mere rationel opgaveløsning, vil kunne anvendes efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen giver indenrigsministeren mulighed for at imødekomme anmodninger fra Lyngby-Taarbæk Kommune (regulativ nr. 6), Kjellerup Kommune (regulativ nr. 14), Tranekær Kommune (regulativ nr. 14), Værløse Kommune (regulativ nr. 25), Næstved Kommune (regulativ nr. 21), Ringsted Kommune (regulativ nr. 4) og Holmegaard Kommune (regulativ nr. 24) om at fortsætte påbegyndte frikommuneforsøg om forenkling af artsinddelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem til og med regnskab 1994.

Bestemmelsen giver ligeledes indenrigsministeren mulighed for at imødekomme anmodninger fra Esbjerg Kommune om forlængelse af frikommuneforsøg om ændring af kontoplanen på ældreområdet (regulativ nr. 22) og fra Odense Kommune om forlængelse af forsøg om ændring af kontoplanen på institutions- og skoleområdet (regulativ nr. 12) til og med regnskab 1994.

Reglerne på området vil blive nærmere overvejet i efteråret 1993 i det under Indenrigsministeriet nedsatte Budget- og regnskabsråd. Der vil umiddelbart herefter blive taget stilling til, hvorvidt der skal foretages ændringer i bekendtgørelse om budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner og bekendtgørelse nr. 495 af 24. juni 1991 om kommunernes budgetfrister.

Bestemmelsen giver endvidere indenrigsministeren mulighed for at imødekomme anmodninger fra Esbjerg Kommune (regulativ nr. 3), Næstved Kommune (regulativ nr. 16) og Ringsted Kommune (regulativ nr. 4) om at fortsætte frikommuneforsøgene om adgang til afgivelse af rammeanlægsbevillinger og fravigelse af krav om særskilt anlægsregnskab til og med regnskab 1994 og anmodning fra Esbjerg Kommune om at forlænge kommunens frikommuneforsøg om adgang til rammedriftsbevillinger og fravigelse af regler om kontering (regulativ nr. 4) til og med regnskab 1994.

Endelig giver bestemmelsen mulighed for, at indenrigsministeren kan imødekomme anmodninger om forlængelse af forsøg i Holmegaard Kommune (regulativ nr. 9 og 10), Næstved Kommune (regulativ nr. 17), Hadsund Kommune (regulativ nr. 4) og Ringsted Kommune (regulativ nr. 4) om adgang til, at kommunalbestyrelsen kan afgive flerårige bevillinger og adgang til at overføre uforbrugte bevillinger mellem budgetår, således at der kan ske overførsler af beløb fra 1993 til 1994.

Resultaterne fra disse frikommuneforsøg vil blive nærmere overvejet i det under Indenrigsministeriet nedsatte udvalg om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor, som vil afgive betænkning ind under udgangen af 1993. Der vil herefter blive taget stilling til, hvorvidt der er behov for ændringer i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 526 af 22. juni 1993, og i Indenrigsministeriets bekendtgørelse om budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner.

Baggrunden for forslaget om forlængelse af de nævnte forsøg er, at forsøgene efter de nuværende regler er gældende for budget 1994, men ikke for regnskabsåret 1994. Med en forlængelse bliver der skabt mulighed for i regnskabsåret 1994 at anvende de samme regler, som er gældende ved budgetvedtagelsen for 1994. Frikommuneforsøgene vil med denne lov kun kunne forlænges for regnskab 1994. Budget 1995 er således ikke omfattet af bestemmelsen.

Vedrørende forsøget om de flerårige bevillinger og adgang til overførsel af uforbrugte bevillinger mellem budgetår skabes der alene hjemmel til at forlænge adgangen til at foretage overførsler af beløb fra budget 1993 til 1994. Muligheder for indførelse af en

generel adgang til at låne af kommende års bevillinger; herunder lån i 1994 af 1995-budgettet, vil indgå i overvejelserne i ovennævnte udvalg om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor.

Til nr. 2

Bestemmelsen er medtaget for det tilfælde, at der ikke inden den 1. december 1993 er tilvejebragt særskilt lovhjemmel til oprettelse af lokaludvalg, idet kommunalbestyrelsens valg af medlemmer til udvalg m.v. skal ske på kommunalbestyrelsens konstituerende møde, der skal afholdes i tidsrummet 1. - 15. december 1993, jf. den kommunale styrelseslovs § 17, stk. 2, jf. § 6, stk. 1.

Til § 2

Industriministeren har i henhold til frikommunelovens §§ 20, 21 og 21 a godkendt en række frikommuneregulativer. De frikommuneforsøg, der er iværksat med hjemmel i disse regulativer, er for den alt overvejende dels vedkommende af en sådan karakter, at de kan videreføres med hjemmel i § 2 i lov nr. 383 af 20. maj 1992 om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter. Der henvises til industriministerens svar på spørgsmål 2 vedrørende lovforslaget (L7 78) stillet af Folketingets Erhvervsudvalg 20. november 1991. Enkelte frikommuneforsøg vil ikke kunne videreføres med denne hjemmel. Det drejer sig bl.a. om friamtsregulativ nr. 10 for Københavns Amt om støtte til Fonden Københavns Forskerby Symbion og frikommuneregulativ nr. 1 og 1 a for Nordjyllands Amtskommune om iværksættelse og finansiering af erhvervspolitiske initiativer; hvorefter Nordjyllands Amtskommune og Aalborg Kommune kan deltage i det såkaldte NOVI-projekt.

Industriministeren fremlægger i begyndelsen af det nye folketingsår forslag til lov om ændring af lov nr. 383 af 20. maj 1992 om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter.

Gennem dette ændringsforslag vil der blive tilvejebragt hjemmel i loven til, at de to nævnte projekter kan videreføres, og at andre kommuner får mulighed for at udføre lignende projekter.

Indtil denne lovændring kan træde i kraft, vil det derfor være nødvendigt med en overgangsbestemmelse som den foreslåede.

Til § 3

Efter den gældende lov om bekæmpelse af muldvarpe og mosegrise (lovbekendtgørelse nr. 503 af 29. juni 1990) kan kommunerne bekæmpe muldvarpe og

mosegrise, og de kan finansiere opgaven enten over kommunekassen eller ved opkrævning hos ejeren af de ejendomme, hvorpå bekæmpelsen gennemføres (brugerbetaling). I Tranekær Kommunes frikommuneforsøg finansieres bekæmpelsen ved en fordeling af udgiften på samtlige ejendomme opkrævet over ejendomsskattebilletten.

Forsøget har løbet siden 1. januar 1986. Kommunen anfører, at finansieringen har medført en rimeligere fordeling af udgifterne, da ejere af fritidsejendomme nu deltager i finansieringen. Indsatsen er blevet intensiveret på grund af et højere antal anmeldelser. På langt sigt antages forsøget at indebære en besparelse, da man forventer at holde skadedyrbestanden på et lavt niveau, og da ordningen har medført en mere rationel drift af bekæmpelsen.

Regulativet foreslås forlænget, for at det i mellemtiden kan undersøges i samarbejde med Kommunernes Landsforening, hvorvidt der er en større kommunal interesse i at benytte denne finansieringsform, idet der må forudsættes en vis kommunal interesse som grundlag for en lovændring. Da der er mulighed for, at kommunerne fremover får adgang til at vælge finansieringsform i overensstemmelse med frikommuneforsøget, er det rimeligt, at Tranekær Kommune som ønsket fortsætter forsøget i en overgangsperiode.

Til § 4

Til nr. 1

Der er på affaldsdepotlovens område godkendt ét forsøg. Forsøgsgodkendelsen er givet til Københavns Amtskommune ved regulativ nr. 8 i november 1991 med start pr. 1. januar 1992. Forsøget går ud på at overføre visse opgaver fra Miljøstyrelsen til Københavns Amtskommune, som f.eks. beslutningskompetencen vedrørende på hvilke pladser og i hvilket omfang, der skal iværksættes afværgeforanstaltninger efter affaldsdepotloven.

Forsøget bliver med denne bestemmelse forlænget med ét år, da det er Miljøministeriets vurdering, at det hidtidige tidsforløb på kun to år ikke er fyldestgørende til at danne grundlag for en vurdering af, om forsøgets formål i tilstrækkelig grad er opfyldt.

Til nr. 2

Ved godkendelse af Ballerup Kommunes regulativ nr. 17 overførtes kompetence til at godkende og føre tilsyn med særligt forurenende virksomheder fra Københavns Amtsråd til Ballerup Kommune for perioden 1. oktober 1991 til 31. december 1993.

Formålet med forsøget var at opnå en forenkling af sagsbehandlingen og ressourcebesparelse ved at

F. t. l. om visse frikommuneforsøg m.v.

give kommunen kompetence til at behandle alle forhold i forbindelse med miljøgodkendelse og tilsyn. I miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 (lov nr. 358 af 6. juni 1991 med senere ændringer) er en del af kompetencen for visse virksomhedstyper underlagt amtskommunen, medens tilsyn med spildevand, olie- og kemikalieaffald m.v. varetages af kommunen.

Selvom forsøget har været gennemført i meget kort tid, har Ballerup Kommune indhøstet erfaringer, som efter kommunens opfattelse godtgør, at man i enkelttilfælde har opnået de tilsigtede formål. Ballerup Kommune anbefaler derfor, at forsøgsperioden forlænges i 1 – 2 år, før der drages endelige konklusioner af kommunens erfaringer med forsøget.

Kommunen peger her på muligheden for et mere enkelt tilsyn af alle virksomhedens aktiviteter, ligesom kommunens daglige arbejde med udledningstilladelser til spildevand og med stillingtagen til/kontrol med olie- og kemikalieaffald kan tilrettelægges på en mere hensigtsmæssig måde.

Københavns Amtskommune har ingen indvendinger mod, at forsøget forlænges udover 1993, men ønsker at blive medinddraget i evalueringen af forsøget.

Til nr. 3

To kommuner – Ballerup (regulativ nr. 2) og Tinglev (regulativ nr. 22) – har deltaget i et frikommuneforsøg, der angår delegation af amtsrådets kompetence til at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, jf. § 3 (lov nr. 9 af 3. januar 1992), til kommunalbestyrelsen til gennemførelse af kommunale naturplejeforanstaltninger, der medfører ændringer i tilstanden i vandløb, søer og moser.

4 amtskommuner – Storstrøm (regulativ nr. 16), Sønderjylland (regulativ nr. 17), Nordjylland (regulativ nr. 12) og Frederiksborg (regulativ nr. 12) – har deltaget i forsøg med overførsel af amtsrådets kompetence i henhold til campingreglementet (bekendtgørelse nr. 593 af 4. september 1986 med senere ændring) til at tillade udleje eller fremleje af arealer til camping.

Med henblik på at opnå bedre erfaringer er det fundet hensigtsmæssigt, at de pågældende kommuner og amtskommuner får mulighed for i en periode efter udgangen af 1993 at videreføre de pågældende forsøg.

Til § 5

For at få flere erfaringer i allerede etablerede forsøg med henblik på eventuelt senere at ændre lovgivningen, foreslås det, at skatteministeren bemyndi-

ges til at forlænge fire igangværende frikommuneforsøg til udgangen af 1995.

Af de fire frikommuneforsøg vedrører forsøgene for Holbæk Kommune (regulativ nr. 5) og Lyngby-Taarbæk Kommune (regulativ nr. 7) uddelegering af kompetencen til helt eller delvis at eftergive skattetilæg som følge af for sen indgivelse af selvangivelse efter selskabsskattelovens § 28, stk. 2, (lovbekendtgørelse nr. 873 af 23. oktober 1992 med senere ændringer). Efter gældende regler er det told- og skatteregionerne, der har kompetencen.

I de to resterende frikommuneforsøg har Ballerup Kommune (regulativ nr. 18) og Kjellerup Kommune (regulativ nr. 12) kompetencen til at eftergive og give henstand med personlige skatter m.v. efter kildeskattelovens §§ 73 C og 73 D (lovbekendtgørelse nr. 778 af 17. september 1992 med senere ændringer). Efter gældende regler er det told- og skatteregionerne, der har kompetencen.

Til § 6

Frikommuneregulativerne, der er godkendt efter frikommunelovens § 32, vedrører forsøg, hvorved revaliderings- og pensionsnævnets kompetence efter bistandsloven (lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992 med senere ændringer) og lov om social pension (lovbekendtgørelse nr. 411 af 26. maj 1992 med senere ændringer) er overført til kommunalbestyrelsen.

Revaliderings- og pensionsnævnet træffer efter indstilling fra kommunalbestyrelsen afgørelse om hjælp til iværksættelse af selvstændig virksomhed som led i en revalidering efter bistandslovens § 43 og efter indstilling fra kommunalbestyrelsen afgørelse om støtte til erhvervelse af invalidebil efter bistandslovens § 58. Staten afholder 50 pct. af udgifterne og kommunen de øvrige 50 pct. efter bistandslovens § 43. Kommunen afholder 50 pct. og amtskommunen 50 pct. af udgifterne efter § 58 til personer under 67 år. Udgifter efter § 58 til personer over 67 år afholdes endeligt af kommunen. Under hensyn til kommunens medfinansiering af ydelserne blev der i frikommuneloven fra 1986 indsat en hjemmel til, at frikommunerne kunne etablere forsøg, hvorved kompetencen i disse sager blev overført fra revaliderings- og pensionsnævnet til kommunen.

Esbjerg Kommune (regulativ nr. 6 og 23), Aabenraa Kommune (regulativ nr. 7a) og Ballerup Kommune (regulativ nr. 5) har forsøg vedrørende bistandslovens §§ 43 og 58.

Tilsvarende var der overvejelser om at overføre kompetencen i fortidspensionssager, der ligeledes lå hos revaliderings- og pensionsnævnene, til kommu-

nerne i forbindelse med en finansieringsomlægning på førtidspensionsområdet med henblik på en koordinering af ansvar og finansiering. På daværende tidspunkt finansierede staten fuldt ud udgifterne til de sociale pensioner.

For at opnå erfaringer også på dette område blev der derfor i 1987 indsat en hjemmel i frikommuneloven til at etablere forsøg, hvorved kompetencen i førtidspensionssager overførtes til frikommunerne.

Ballerup Kommune (regulativ nr. 11 a) og Esbjerg Kommune (regulativ nr. 17) har forsøg vedrørende kompetencen i førtidspensionssager. De 2 kommuner har således etableret forsøg på hele området.

Ved ændringer i den sociale styrelseslov (lovbekendtgørelse nr. 552 af 10. juli 1991 med senere ændringer), lov om social pension og bistandsloven, der trådte i kraft den 1. januar 1992, blev kompetencen til at træffe afgørelse i sager om almindelig og forhøjet almindelig førtidspension, jf. § 14, stk. 3, i lov om social pension, overført fra revaliderings- og pensionsnævnet til kommunalbestyrelsen. Samtidig overgik 50 pct. af finansieringen fra staten til kommunerne for alle typer førtidspensioner.

Forslaget til ændringerne indeholdt oprindeligt også forslag til overførelse af nævnenes øvrige kompetence, herunder også kompetencen i sager efter bistandslovens §§ 43 og 58. Under folketingsbehandlingen af forslaget blev der fra flere sider udtrykt betænkelighed ved, at kommunerne på daværende tidspunkt fik tillagt kompetencen til at træffe afgørelse i sager om tilkendelse af mellemste og højeste førtidspension, og kommunerne fik derfor alene tillagt kompetencen i sager om almindelig og forhøjet almindelig førtidspension.

I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget blev erfaringerne fra Ballerup Kommune og Esbjerg Kommune inddraget i arbejdet, herunder ankefrekvens, sagsbehandlingstid, overgangsproblemer m.v.

I forbindelse med ændringerne i den sociale styrelseslov, bistandsloven og lov om social pension blev det vedtaget, at der i Folketingssamlingen 1991-92 skulle fremsættes et lovforslag om revision af tilkendelseskompetencen m.v. Tidspunktet for revisionen er senere ændret, således at der skal fremsættes lovforslag om revision i indeværende Folketingssamling. Det foreslås derfor, sålænge der ikke er taget stilling til yderligere udlægning af kompetencen, at frikommuneforsøgene på kompetenceområdet fortsætter indtil udgangen af 1995. Frikommunerne har selv indstillet, at forsøgsbestemmelserne gøres til gældende ret for alle landets kommuner.

Til § 7

Fremgangsmåden svarer til bestemmelserne i den gældende frikommunelovs §§ 5, stk. 2, og 6, stk. 2 og 3.

Til § 8

Loven foreslås at træde i kraft den 1. december 1993, således at godkendelse, bekendtgørelse i Lovtidende og offentliggørelse i kommunerne af de af loven omfattede frikommuneregulativer kan foreligge senest samtidig med, at regulativerne efter deres indhold udløber. Bestemmelsen om ophævelse af frikommuneloven foreslås dog først at træde i kraft den 1. januar 1994 ved udløbet af frikommuneprojektet.

Til § 9

I medfør af frikommuneloven er der iværksat en række forsøg, hvor landzonekompetencen er overført fra amtsråd til kommunalbestyrelse.

Landzonekompetencen er ved forsøgene overført til kommunalbestyrelsen i følgende kommuner: Ebeltøft (regulativ nr. 12), Egtved (regulativ nr. 2), Esbjerg (regulativ nr. 2), Hobro (regulativ nr. 2), Kjellerup (regulativ nr. 2), Ringkøbing (regulativ nr. 2), Ringsted (regulativ nr. 2), Struer (regulativ nr. 10), Tranekær (regulativ nr. 4), Holmegaard (regulativ nr. 1), Næstved (regulativ nr. 10), Tinglev (regulativ nr. 6), Værløse (regulativ nr. 8), Faaborg (regulativ nr. 1), Holbæk (regulativ nr. 3), og Odense (regulativ nr. 6). Desuden er landzonekompetencen overført til alle kommuner i Storstrøms (regulativ nr. 14) og Nordjyllands (regulativ nr. 10) amter.

Landzonekompetencen er således midlertidigt i alt overført til 64 kommuner.

Frikommuneforsøgene er evalueret gennem forskellige undersøgelser. Den endelige evaluering foreligger i rapporten »Evaluering af frikommuneforsøgene med overførsel af landzonekompetencen fra amtsråd til kommunalbestyrelse« fra august 1993.

Formålet med forsøgene har bl.a. været at administrere landzonebestemmelserne på samme måde som amtskommunerne, samt at yde ansøgerne en bedre service via en kortere sagsbehandlingstid.

De 16 frikommuner er positivt indstillet overfor forsøget, mens amtskommunerne har meget delte meninger.

Evalueringen viser, at kommunalbestyrelsen som landzonemyndighed medfører en kortere sagsbehandlingstid, men samtidig også, at kommunerne administrerer landzonebestemmelserne mere liberalt, end det er hensigten med loven.

Det fremgår af evalueringen, at der i mange landzonesager skal gives tilladelse efter anden lovgivning administreret af enten amtskommune eller kommune. Amtskommune og kommune skal således ofte give tilladelse efter henholdsvis naturbeskyttelsesloven og byggeloven ved en landzoneansøgning. Men de hensyn, der varetages gennem landzonebestemmelserne har tættere relation til den lovgivning amtsrådet i øvrigt administrerer – naturbeskyttelseslov, landbrugslov og dele af vejlovgivningen – end til den lovgivning kommunalbestyrelsen administrerer.

Evalueringen viser også, at de bestemmelser i planloven, hvorefter kommunalbestyrelsen allerede har landzonekompetencen – det vil sige i landsbyer, der er entydigt afgrænset i en kommuneplan og i landzoneområder, der er omfattet af en offentligt bekendtgjort lokalplan – betyder, at ca. hver 6. landzonetilladelse i dag gives af kommunerne.

Efter en samlet afvejning af undersøgelsens resultater, og på baggrund af den klare arbejdsdeling, der

er fastlagt mellem amtskommune og kommune med den nylige revision af lovgivningen på plan- og naturbeskyttelsesområdet, er det regeringens indstilling, at planlovens nuværende bestemmelser bør fastholdes.

Det betyder, at landzonekompetencen i de omhandlede kommuner går tilbage til amtsrådet pr. 1. januar 1994.

Den foreslåede bestemmelse er en overgangsregel om behandlingen af de ansøgninger om landzonetilladelse, der i henhold til forsøget er indgivet til en kommunalbestyrelse inden den 1. januar 1994. Det foreslås, at disse sager afgøres af kommunalbestyrelsen.

Ansøgninger, der indgives efter den 1. januar 1994, skal herefter afgøres af amtsrådet, medmindre der er tale om et af de områder, hvor kommunalbestyrelsen efter de almindelige regler er landzonemyndighed.